

Najpoznatiji novosadski pronalazači i njihovi pronalasci

Izumeli robotsku ruku i gravitacionu mašinu

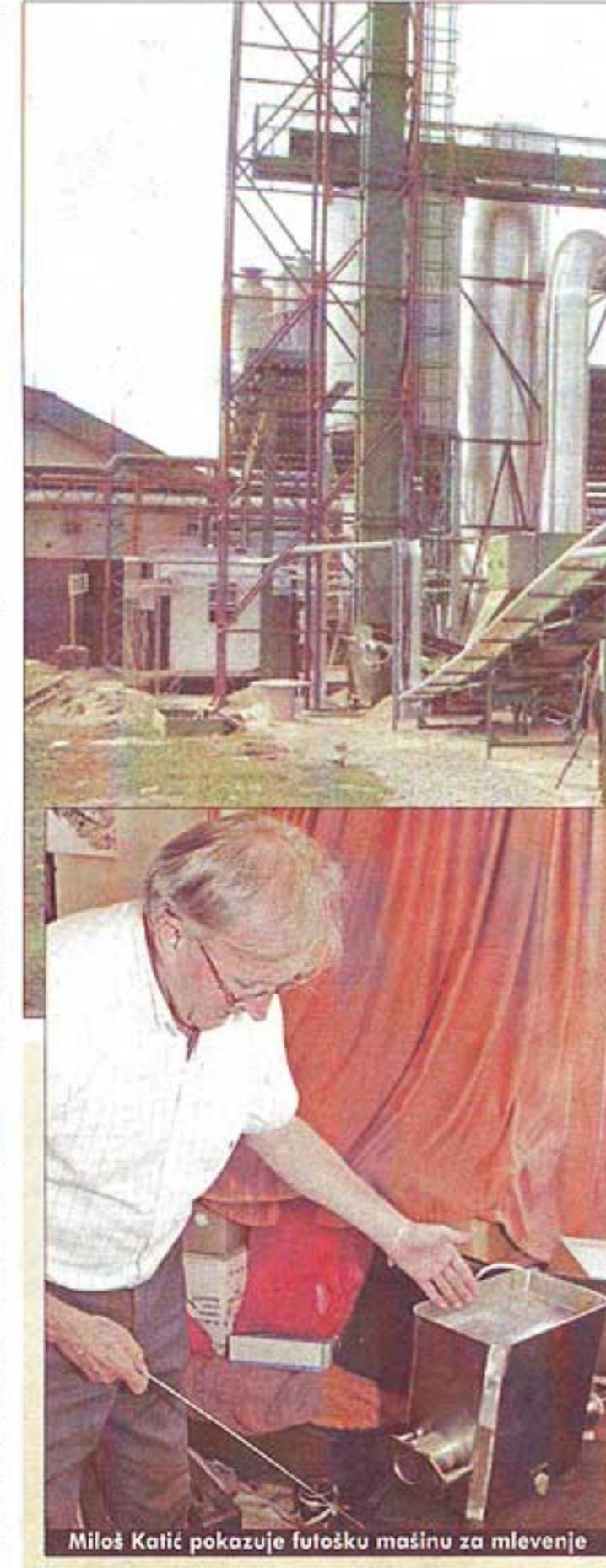
Novosađani tvorci najrazličitijih mašina: od čistača transportnih traka do efikasnijih mašina za mlevenje mesa. Mnogi od njih patente ponudili tržištu i dobro ih unovčili

Usmerivači i čistači transportnih traka, gravitacione mašine, rotacioni kompresori i energoprivesci samo su neki od pronalazaka Novosadana. Izumitelji iz vojvodanske prestonice pokušavaju da svojim izumima promene svet, ali često uspevaju i da ih prodaju na tržištu.

J. Paklar
Foto: J. Jarić

Prema mišljenju Miloša Katića, predsednika Asocijacije pronalazača i inovatora i potpredsednik Akademije izumitelja Srbije, najbitniji izum nekog od novosadskih pronalazača jeste spiralni usmerivač i čistač transportnih traka na velikim krovovima i u industriji nemetal - SUČ. Ova naprava delo je Nikole Kovačića iz Sremske Kamenice, a veoma je popularna u inostranstvu, pa je on, najčešće za potrebe izuma, pravi u svom preduzeću koje zaposljava 50 radnika.

- Kada se bavite inovacijama, trebalo bi da stvarate ono što je potrebno tržištu, a ne nešto što će imati zvučno i lepo ime, a niko neće moći da koristi - kaže Kovačić. Gravitacionu mašinu

Miloš Katić pokazuje futošku mašinu za mlevenje novosadskog pronalazača Veljka Milkovića poznavaoci prilika u ovoj oblasti često nazivaju epohalnim pronalaskom. To je mašina koja bi trebalo da omogući dobijanje mnogo više energije od uložene. Za ovaj pronalazak koji se još ne primenjuje, Milković je dobio brojne polvale stručnjaka iz celog sveta.

- Ideje jednostavno naviru,

Brže do mlevenog mesa

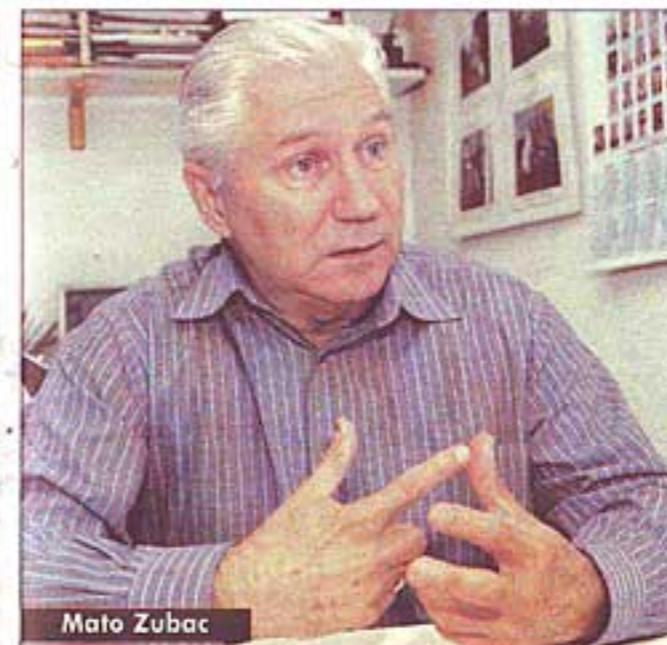
Miloš Katić navodi i da će Futog uskoro biti poznat ne po najboljem kupusu već po konstrukciji novog reznog sklopa maštine za mlevenje mesa, koju je izumeo Steva Mogić.

- Specifičnost je u tome da rešetka više nema osovinu na sredini, ali ima više rupica, zbog čega samelje i više mesa - pojašnjava Katić.

a neko ih prima jače, neko slabije. Smatram da su pronalazači dobri ljudi jer žele svoje izume da podele sa svetom - kaže Milković. Među najboljim novosad-

Prema ideji Mate Zupca nastala fabrika u Spačvi kod Vinkovaca

Mato Zubac

Najznačajniji novosadski pronalasci

- Spiralni usmerivač i čistač transportnih traka (Nikola Kovačić)
- Gravitaciona mašina (Veljko Milković)
- Mašina za proizvodnju briketa od biomase (Mato Zubac)
- Robotска ruka i rotacioni kompresor (Džemal Razić)
- Energoproizvodi (Ljubiša Stojanović)

pionicom robotike, profesorom Miomiru Vukobratovićem iz Beograda on je izradio robotsku šaku za lude koji su ostali bez ruke. Taj projekat je dobio mnoge nagrade, a Razić je kasnije razvio i poseban rotacioni kompresor.

- Pronalazači teško uspevaju da svoje proizvode plasiraju na tržište, posebno zbog orientacije na uvoz. Imamo puno raznih mašina koje smo napravili i ispitali, a ne možemo da ih plasiramo. Nedostaje nam podrška kako društva, tako i Novog Sada - kaže Miloš Katić.

Prema mišljenju Miloša Katića, jedan od najboljih novosadskih pronalazača je i Ljubiša Stojanović, koji se bavi energomedicinom, a njegovi energoprivesci i pilule mogu se naći u širokoj prodaji. Za ove proizvode Stojanović, autor knjige „Razgovori sa Teslom“, dobio je nekoliko nagrada.